

Elis Regnér ur tiden

Förre överläkaren med dr Elis Regnér, Göteborg, har avlidit i en ålder av 72 år. Han var född i Linköping. Studentexamen avlade han i hemstaden 1922, blev med kand 1926 och med lic 1931. Han började sin läkargärning vid Serafimerlasarettets neurologiska klinik 1931—32. Efter tjänster som underläkare vid lasarettet i Nyköping och Beckomberga sjukhus kom han 1937 till Lillhagens sjukhus, där han 1938—47 var förste läkare. 1947—69 var han chefsläkare för Göteborgs stads psykiska barn- och ungdomsvård och 1961—69 tjänstgjorde han som överläkare vid Göteborgs Barnsjukhus barn- och ungdomspsykiatriska klinik. Till med hedersdoktor utnämndes han 1962. Närmast sörjande är makan Irma, döttrarna Harriet och Gunnel samt systemen fru Greta Wennerblad.

□ Läkare och lärare

Elis Regnér har lämnat oss. Han var inte en person som beklagade sig. Aktiv till sista dagen lät han inte förstå annat än att han var vid full vigör. Publikationer flöt fram in i det sista. Vi, hans elever, som haft förmånen få rådfråga honom i såväl fackliga som vetenskapliga och personliga ärenden känner oss ha förlorat ett ankare.

Att summera Elis Regnérs insatser i en minnesruna är inte görligt. Några minnen och intryck får ge en ofullständig bild av hur en elev upplevt sin lärare. För oss var han "Mäster".

Under sin aktiva tid på barnpsykiatriska kliniken gick Elis rond två gånger dagligen, något för en klinikchef ovanligt men för underläkaren i hans fotspår lärorikt. Hans kontakt med såväl barn som föräldrar var fantastisk. Han visade en mänsklig förståelse parat med slagfärdighet, som kom till användning särskilt på ungdomsavdelningen. Jag har många gånger begagnat mig av Elis avväpnande repliker. En trotsig tonåring gick vid en rond till angrepp med anklagelsen: "Doktor Regnér är orättvis", "Javisst", svarade Elis, "det här är ingen institution för rättvisa, här försöker vi ge var och en vad han behöver". Elis hade barntycke och hans repliker brukade gå hem. Inte heller mot föräldrar var Elis Regnér svarslös. En pappa som ville ge honom direktiv för sonens behandling fick upplysningen: "Detta är ett sjukhus och ingen uppfostringsanstalt". — En ensamstående mamma, som

rådfrågade Elis, om hon borde lämna sina barn till deras far, som bildat ny familj, för att de skulle få växa upp i en "fullständig familj" fick svaret: "Du och dina barn bildar en fullständig familj fast med en förälder. Hans familj blir fullständig för de barn som föds där. Men *dina* barn hör hemma hos *dej* om dom trivs".

I dessa tider, då psykoterapi sätts in, ofta utan diagnos, kan det vara värt att påminna om Elis Regnérs biologiska grundsyn, som han utom i sina läroböcker även helt nyligen dokumenterat i en uppsats om det sk MBD-syndromet, där han visar på en rad symptom, härrörande från hjärnskador. Denna sin biologiska grundsyn som omfattade såväl den psykiska konstitutionen som inverkan av sjukdomar och skador på personligheten, kombinerade Elis med omfattande psykologiskt kunnande och ett socialt patos — en pålitlig bakgrund för en fyllig psykiatrisk diagnos och den kombination av medicinsk, psykologisk och social terapi, som erfarenheten visat ger bäst resultat.

Elis Regnér ansågs väl någon gång torr som föreläsare, men detta berodde på en avsiktlig saklighet, en medveten och behövlig avromantisering av barnpsykiatrien. Elis arbetade för att ge barnpsykiatrien en respekterad plats bland övriga medicinska discipliner, och när han givit en framställning av barnpsykiatriens arbetssätt för en misstrogen administratör utbrast denne till sist: "Vem kunde tro att barnpsykiatrien var så vetenskaplig".

I Regnérs läroböcker i barnpsykiatri dokumenterar han sin pedagogiska förmåga och enorma belästhet. Utom det sakligt värdefulla innehållet har dessa böcker en så underhållande och lättläst form att även en lekman kan ha behållning av dem.

Elis Regnér var under en följd av år ycket aktiv inom föreningen Hem och skola. Från en av hans föreläsningar i föreningen minns jag särskilt ett av Regnérs yttranden: "Barnen — ett lån av framtiden".

Barnpsykiatrien av idag riskerar att på ett olyckligt sätt förlora sin biologiska förankring. Vi har anledning att slå vakt om Elis Regnérs insatser. Hans budskap har varit präglade av känslan för en integrerad psykiatri, där diagnosen föregår terapien och ställningstagandena bygger på en syntes mellan biologiska, psykologiska och sociala faktorer.

Vi minns Elis som den gode läkaren, läraren och vännen. Elis Regnér är ur tiden. Hans insats är tidlös.

Inga-Greta Agrell